

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

(ΑΚΥΡΩΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ)

ΑΙΤΗΣΗ

Της Ομοσπονδίας με την επωνυμία «Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος» (ΔΟΕ), η οποία εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Ξενοφώντος 15^Α όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

ΚΑΤΑ

Του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΠΕΡΙ ΑΚΥΡΩΣΗΣ

[1] Της υπ' αρ. 130272/Δ1/5-8-2016 Αποφάσεως του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ενιαίου Τύπου Ολοήμερου Νηπιαγωγείου» (ΦΕΚ Β/2670/26-8-2016).

[2] και κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης πράξεως ή παραλείψεως της Διοικήσεως.

*****

Ι. Η αιτούσα Ομοσπονδία.

Η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος (εφεξής Δ.Ο.Ε.), συνιστά δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση, η οποία εκπροσωπεί στο σύνολό της τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι υπηρετούν σε Δημόσια Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία, ανεξαρτήτως σχέσεως εργασίας.

Είναι νομίμως συστημένη οργάνωση, η οποία λειτουργεί βάσει

καταστατικού εγκεκριμένου από το Πρωτοδικείο Αθηνών. Μεταξύ των σκοπών της, όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 2 του Καταστατικού της περιλαμβάνεται και η βελτίωση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και η προάσπιση και προαγωγή των επαγγελματικών και υλικών συμφερόντων του κλάδου αλλά και η εν γένει συμβολή στην βελτίωση της Παιδείας του Ελληνικού Λαού. Εκ του καταστατικού της αυτού σκοπού, δύναται και δικαιούται να προβαίνει στην, με κάθε πρόσφορο τρόπο, προάσπιση των εργασιακών δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών και στη διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης, από την Δημόσια Εκπαίδευση, Παιδείας.

Με την παρούσα αίτηση ακύρωσης προσβάλλεται η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, με την οποία όλα τα Νηπιαγωγεία τρέπονται σε Ολοήμερα και καθορίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα του συνόλου των Νηπιαγωγείων. Η δυνατότητα προσβολής ωρολογίου προγράμματος από συλλόγους, που εκπροσωπούν εκπαιδευτικούς έχει γίνει δεκτή από την νομολογία του Δικαστηρίου Σας (ΣτΕ 3492/2015 και 1359/2013). Πέραν δε τούτου, με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις περιορίζεται το δικαίωμα όλων των νηπίων να συμμετέχουν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό πρόσθετη υποστήριξη τόσο στους μαθητές όσο και στους γονείς, που αντιμετωπίζουν προβλήματα φύλαξης των παιδιών τους.

Επιπροσθέτως, με την προσβαλλόμενη Υπουργική απόφαση χωρίς ο Υπουργός να έχει σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, όπως θα εκτεθεί και κατωτέρω, προβαίνει περαιτέρω σε παροχή εξουσιοδοτήσεως στους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης να αναστέλλουν την λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος στα συλλήβδην τραπέντα σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία.

Λαμβάνοντας δε υπόψη και το γεγονός, ότι ήδη έχουν τεθεί μέσω (ανυπόστατης ελλείψει δημοσιεύσεως) κανονιστικής εγκυκλίου του Υπουργείου Παιδείας προϋποθέσεις για την εγγραφή μαθητών στα Ολοήμερα Νηπιαγωγεία (με βάση την εργασιακή κατάσταση των γονέων των μαθητών), αναιρείται παντελώς ο χαρακτήρας των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων, αφού εάν δεν συμπληρωθεί ο αναγκαίος αριθμός μαθητών παρέχεται η δυνατότητα στους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης να προβούν σε αναστολή λειτουργίας των Ολοήμερων

Τμημάτων.

Με τον τρόπο αυτό, ωστόσο, γονείς και νήπια, που συγκεντρώνουν ορισθείσες προϋποθέσεις εγγραφής, χάνουν την δυνατότητα να ενταχθούν σε πρόγραμμα Ολοήμερου Νηπιαγωγείου ενώ την ίδια στιγμή, μειώνεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών, που απασχολούνται σε νηπιαγωγεία ενώ ο αριθμός αυτός συναρτάται από ένα εξαιρετικά αβέβαιο μέγεθος, όπως είναι ο αριθμός των νηπίων, που συγκεντρώνουν κάθε χρονιά τις προϋποθέσεις εγγραφής.

II. Η προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση και το ρυθμιστικό πεδίο αυτής.

Με την προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση όλα τα Νηπιαγωγεία της χώρας κατέστησαν Ολοήμερα και ρυθμίστηκε ενιαία το Ωρολόγιο πρόγραμμά τους ("*Καθορίζουμε Ενιαίο Τύπο Ολοήμερου Νηπιαγωγείου σε όλα τα Νηπιαγωγεία της χώρας [..]*"). Με την προσβαλλόμενη απόφαση, ωστόσο, χωρίς να υφίσταται σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, που να επιτρέπει τέτοια μεταβολή, άλλαξε η διαμόρφωση του συνόλου των Νηπιαγωγείων, τα οποία ετράπησαν σε Ολοήμερα, ενώ επήλθε διαχωρισμός του προγράμματος σε Κανονικό και Ολοήμερο, το οποίο μάλιστα, δύναται να ανασταλεί με απόφαση των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας Εκπαιδευσεως.

III. Επί των επιμέρους λόγων ακύρωσης της προσβαλλόμενης.

1^{ος} Λόγος ακύρωσης κατά της προσβαλλόμενης.

Η προσβαλλόμενη απόφαση, όπως προκύπτει από το σώμα αυτής (*Καθορίζουμε Ενιαίο Τύπο Ολοήμερου Νηπιαγωγείου σε όλα τα Νηπιαγωγεία της χώρας [..]*) τρέπει συλλήβδην, κατ' επίφαση, όλα τα Νηπιαγωγεία της χώρας σε Ολοήμερα και καθορίζει ενιαία το Ωρολόγιο Πρόγραμμά τους, διακρίνοντάς το σε κανονικό και σε Ολοήμερο.

Κατά τούτο, όμως, είναι ακυρωτέα, καθώς δεν έχει τηρηθεί η προβλεπόμενη από το άρ. 3 παρ.3 του ν.2525/1997 διαδικασία, ήτοι δεν έχουν εκδοθεί προηγούμενες εισηγήσεις των επιμέρους Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας

Εκπαίδευσης, αναφορικά με την μετατροπή όλων των Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα ενώ επιπροσθέτως δεν έχει διασφαλιστεί η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο προσωπικό για τη λειτουργία τους.

Συγκεκριμένα, στο άρ. 3 παρ. 3 του ν. 2525/1997 προβλέφθηκε: **"3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, καθορίζεται το πρόγραμμα διδασκαλίας και δημιουργικής απασχόλησης, που εφαρμόζεται στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο, καθώς και το ωράριο εργασίας, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των νηπιαγωγών του ολοήμερου Νηπιαγωγείου. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μετατρέπονται σταδιακά τα λειτουργούντα Νηπιαγωγεία σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία, εφόσον εξασφαλίζονται οι προϋποθέσεις λειτουργίας αυτών σε διδακτικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή".**

Με το ως άνω άρθρο προβλέφθηκε η σταδιακή μετατροπή των λειτουργούντων Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα, μέσω εκδόσεως Υπουργικών Αποφάσεων, η οποία ωστόσο, λαμβάνεται μετά από εισήγηση των επιμέρους Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και εφόσον διασφαλίζεται η υλικοτεχνική υποδομή και το διδακτικό προσωπικό για την λειτουργία τους.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι από την έκδοση της εν λόγω διατάξεως μέχρι και την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, η εν λόγω διαδικασία τηρήθηκε συστηματικά από το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο εξέδωσε κατά καιρούς Υπουργικές αποφάσεις τροπής Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα κατόπιν εισηγήσεων των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης [βλ. ενδεικτικά ΥΑ Φ 13.1/513/Γ1/532 (ΦΕΚ Β` 1169/14.6.99) "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία", ΥΑ Φ32/879/Γ1/866 ΦΕΚ Β`1974/4/11/99 "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία (ΦΕΚ Β 1043 23.8.2000) ΥΑ Φ32/854/Γ1/648 "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία" (Συμπληρωματική της Φ.32/512/Γ1/531/7.6.1999 - ΦΕΚ 1169 Τ.Β'/14.6.1999), ΥΑ Φ. 50/184/94864/Γ1 (ΦΕΚ Β' 1425/16.09.2004) "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία", ΥΑ Φ.32/350/150753/Γ1 (ΦΕΚ Β'24 14.1.2005)

*"Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία, ΥΑ Φ.32/156/78462/Γ1
ΦΕΚ Β 1261/8.9.2006 "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία", ΥΑ
Φ.32/498/14187/Γ1 (ΦΕΚ Β' 1854/12.9.2008) "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε
Ολοήμερα Νηπιαγωγεία", ΥΑ Φ.32/134/35375/Γ1 (ΦΕΚ Β 628/3.4.2009)
"Μετατροπή Νηπιαγωγείου σε Ολοήμερο Νηπιαγωγείο", ΥΑ Φ.32/378/99218/Γ1
(ΦΕΚ Β'1992/08/09/2011) "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία",
ΥΑ Φ.32/247/115705/Γ1 (ΦΕΚ Β 2169/2.9.2013) "Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε
Ολοήμερα Νηπιαγωγεία", ΥΑ Φ.50/306/171086/Γ1 (ΦΕΚ Β 2986/5-11-2014)
"Ορισμός Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και Μετατροπή Νηπιαγωγείου σε
Ολοήμερο Νηπιαγωγείο", ΥΑ Φ.32/1374/170839/Δ1 (ΦΕΚ Β 2388/6.11.2015)
"Μετατροπή Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα Νηπιαγωγεία"]*.

Κατά κανόνα δε η μετατροπή των Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα, συνδέονταν με πρόσληψη προσωπικού και αύξηση των οργανικών θέσεων των υπηρετούντων εκπαιδευτικών, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες σε προσωπικό, όπως ρητώς ορίζεται στην εξουσιοδοτική διάταξη. Με την προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση, ωστόσο, ανετράπη στο σύνολό της η διαδικασία, χωρίς τέτοια δυνατότητα να προκύπτει εκ του νόμου. Έτσι όλα τα νηπιαγωγεία ετράπησαν σε Ολοήμερα, χωρίς να έχει προηγηθεί οποιοσδήποτε σχεδιασμός και χωρίς να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες λειτουργίας τους, ενώ την ίδια στιγμή, βάσει παράτυπου κανονιστικής εγκυκλίου είχε μειωθεί ο αριθμός των νηπίων, που δικαιούνται να συμμετέχουν στο Ολοήμερο πρόγραμμα και τελικώς δόθηκε η δυνατότητα αναστολής της λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος ανάλογα με τον αριθμό των νηπίων, που δικαιούνται να εγγραφούν και να φοιτήσουν σε αυτό.

Ενώ λοιπόν, ο νομοθέτης είχε προβλέψει την μετατροπή επιμέρους Νηπιαγωγείων σε Ολοήμερα, ανάλογα με την δυνατότητα κάλυψης των αναγκών τους (και για τον λόγο αυτό προέβλεψε, ότι η τροπή γίνεται μετά από εισήγηση των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαιδευσεως), με την προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση, η διαδικασία ανετράπη πλήρως. Έτσι, όλα τα Νηπιαγωγεία έγιναν, κατ' όνομα και κατ' επίφαση, Ολοήμερα και παρασχέθηκε η δυνατότητα αναστολής του

Ολοήμερου Προγράμματος, ανάλογα με τον αριθμό των νηπίων, που δικαιούνται να συμμετέχουν σε αυτό. Τούτος, όμως, δεν ήταν ούτε ο σχεδιασμός ούτε η λογική από την οποία εκκινούσε ο νομοθέτης, εκδίδοντας την διάταξη του άρ.3 παρ.3 του ν.2525/1997. Και προφανώς η εν λόγω διαδικασία, θα μπορούσε να νομοθετηθεί μέσω διατάξεων νόμου, πλην όμως, δεν μπορεί να εφαρμοστεί μέσω της έκδοσης υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες παραβιάζουν πλήρως την εκ του νόμου παρεχόμενη στον Υπουργό νομοθετική εξουσιοδότηση. Πολλώ δε μάλλον δεν βρίσκει έρεισμα στον νόμο, ο διαχωρισμός του Ωρολογίου Προγράμματος σε Κανονικό και Ολοήμερο, καθώς όπως προκύπτει από την διάταξη του άρ. 3 παρ.3 του ν.2525/1997 ο νόμος κάνει λόγο για **Ολοήμερα Νηπιαγωγεία**, τα οποία ακολουθούν αυτοτελές πρόγραμμα και **όχι για Ολοήμερο Πρόγραμμα**, το οποίο εφαρμόζεται από μερικά και μόνο Νηπιαγωγεία κατά περίπτωση, ανάλογα με τον αριθμό των νηπίων, που φοιτούν σε αυτά.

Η προχειρότητα, εξάλλου, με την οποία έλαβε χώρα η διαδικασία αλλά και το γεγονός, ότι δεν έχει ληφθεί υπόψη η δυνατότητα εξυπηρέτησεως των μαθητών από το υφιστάμενο προσωπικό και την υφιστάμενη υλικοτεχνική υποδομή, προκύπτει και από την υπ' **αρ. 87776/Δ1/30-5-2016 κανονιστική εγκύκλιο** του Προϊσταμένου της Διευθύνσεως Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, με τίτλο «*Προγραμματισμός λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος των Ενιαίου Τύπου Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων και των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων για το σχολικό έτος 2016-2017*», στην οποία χωρίς κάτι τέτοιο να προκύπτει από τον νόμο, εισάγονται προϋποθέσεις για την εγγραφή νηπίων στα Ολοήμερα Νηπιαγωγεία, ως εξής: " Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα του νηπιαγωγείου δύνανται να εγγράφονται: 4 α) τα νήπια/προνήπια των οποίων εργάζονται και οι δύο γονείς, προσκομίζοντας σχετική βεβαίωση του φορέα εργασίας τους ή κάρτα ανεργίας, β) τα νήπια/προνήπια των οποίων οι γονείς/κηδεμόνες ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (μαθητές πολύτεκνων/μονογονεϊκών οικογενειών, μαθητές με γονείς με χρόνιες παθήσεις/ενταγμένους σε πρόγραμμα απεξάρτησης/φυλακισμένους)".

Τέτοιου είδους προϋποθέσεις, ωστόσο, θα μπορούσαν να τεθούν μόνο με

την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ.3 παρ. 9 του ν.1566/1985, που προβλέπει "9. α) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: (αα) την οργάνωση και λειτουργία των νηπιαγωγείων, (ββ) την εισαγωγή νηπίων [..]".

Η προσβαλλόμενη Υπουργική Απόφαση, συνεπώς, η οποία τρέπει συλλήβδην όλα τα λειτουργούντα νηπιαγωγεία σε Ολοήμερα, χωρίς να έχει προηγηθεί η εισήγηση των κατά τόπους Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί οι προϋποθέσεις λειτουργίας αυτών σε διδακτικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή και την ίδια στιγμή παρέχει την δυνατότητα στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης να προβούν σε αναστολή λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος, έχει εκδοθεί χωρίς να έχει τηρηθεί η εκ της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρ. 3 παρ.3 του ν.2525/1997 προβλεπόμενη διαδικασία και είναι συνεπεία αυτών ακυρωτέα και πρέπει να ακυρωθεί από το Δικαστήριο Σας.

Επειδή τα ανωτέρω είναι νόμιμα, βάσιμα και αληθή.

Επειδή έχουμε ίδιο άμεσο και ενεστώδες έννομο συμφέρον να προβούμε στην υποβολή της παρούσας αιτήσεως ακυρώσεως.

Επειδή η παρούσα αίτηση ακύρωσης ασκείται παραδεκτώς και εν γένει εμπροθέσμως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ-ΑΙΤΟΥΜΕΘΑ

Να γίνει δεκτή η παρούσα αίτηση ακύρωσης.

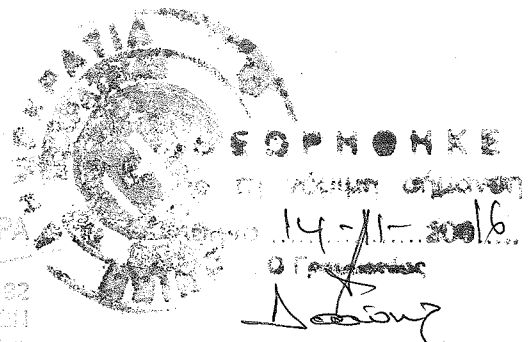
Να ακυρωθεί: [1] η υπ' αρ. 130272/Δ1/5-8-2016 Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ενιαίου Τύπου Ολοήμερου Νηπιαγωγείου» (ΦΕΚ Β/2670/26-8-2016) [2] και κάθε άλλη προγενέστερη ή μεταγενέστερη πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Να καταδικαστεί το καθ' ου στην εν γένει δικαστική μας δαπάνη.

Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2016

Η πληρεξούσια Δικηγόρος

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΣ ΜΗΝΙ Β. ΤΖΙΠΡΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΜΗΝΙ Β. ΤΖΙΠΡΑ 10982
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΥΣ ΔΟΥ: Α ΛΟΝΔΙΝΗ
ΤΗΛ: 210 274 2000 / 210 274 2001

3049
Αθήνα 14-11-2016
ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΣ ΜΗΝΙ Β. ΤΖΙΠΡΑ

